

Un număr vechiu 2^{1/2} lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: DIMITRIE ALEXANDRESCO

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESADESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla. . . 45 lei
6 luni . . . . . 20 „
3 luni . . . . . 10 „
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI
Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 16/98 —

S U M A R

— Anticrezistul față de legea proprietarilor de d-1 avocat
St. Scriban.

JURISPRUDENȚĂ :

— Casație s. unite: Căp. D. Mândăchescu cu Soc. Cred. Urb. Buc. (Art. 26 l. timbrului se aplică în toate cazurile când actul e fără timbru sau fără taxa specială);

— Casație s. I: *Ion Ion Țugulea cu A. M. Tudor.* (Este regulat compusă Curtea de apel când după ce a vidat un incident de procedură cu 5 judecători, a continuat judecarea fondului cu 3 judecători. Instanțele de fond nu sunt ținute a se pronunța și asupra mijloacelor coprinse în cererea de legarea instanței dar ne-susținute oral);

— Curtea de apel Buc. s. IV: *Dr. Moise Strum cu V. Alexandrescu și Ministerul public.* (Divulgarea făcută de un medic unei singure persoane de boala de care suferă un client al său, constituie delictul de revelațiune de secret profesional prev. de art. 305 c. pen.) cu o Notă critică de d-1 profesor I. Tanoriceanu;

— Trib. Fălciu: *David Goldenberg cu Sindicul falimentului Calman Sterman.* (Despre atribuțiunile sindicului și dreptul său de a deosebi o creață sinceră de una fictivă. Despre privilegiul prețului și condițiunile cerute pentru existența acestui privilegiu);

— Jud. Ocol. Slobozia Cireșu-Brăila: *Gh. Preda Matei s. a. cu Ion Preda Matei.* (Cu ocaziunea judecării unei acțiuni de partaj se poate ridica contestație relativă la fondul dreptului de proprietate al averii de împărțit. Minorii neeșătorii nu pot fi considerați drept capi de familie și ca atare nu pot fi improprietați și trecuți în tabelele de improprietați).

Rezumatul Jurisprudenței Curții noastre de Casație

Casație s. I: No. 1: Regulament de competență. — Inexistența conflictului între 2 instanțe judecătorești supuse la jurisdicțiunii deosebite. — Dacă e locul la regulamentul de competență. — Suspendarea executării. — Hotărâre judecătorească. — Dreptul exclusiv al al instanței de fond de a suspenda executarea ei. — Art. 68 legea Curții de casație; **No. 2:** Pământ rural. — Alipirea unui pământ rural la comuna București prin legea din 21 Decembrie 1900. — Alienabilitatea lui prin efectul legii. — Art. 1 și 2 din legea de la 20 Decembrie 1900; **No. 3:** Competința consistoriului bisericesc. — Preot care refuză să săvârșească o căsătorie. Competința consistoriului bisericesc de a judeca. — Motiv de ordine publică. — Propunerea lui direct în casație;

Casație s. II: No. 1: Contestație. — Atacarea urmăririi însuși. — Indreptarea contestației la instanța care execută hotărârea. — Art. 400 procedurx civilă; **No. 2:** Sechestrul asigurător. — Contestație. — Recurs în casație. — Termen. — O lună dela pronunțare. — Art. 492 pr. civilă; **No. 3:** Contrafacere. — Tablou de pictură. — Despăgubire. —

Modul ei de stabilire. — Neaplicarea art. 7 din legea presei din 1862. — Art. 339, 342 și 398 din codul penal;

Casație s. III: No. 1: Timbru. — Subrogație. — Neplata taxei proporționale. — Contravenție. — Art. 30 al. 1 legea timbrului; **No. 2:** Recurs în casație. — Materie penală. — Contravenție la legea patentelor. — Mijloace de casare. — Depunerea lor până la prima zi fixată pentru judecată. — Art. 42 l. Curții de casație; **No. 3:** Acțiune cambială. — Excepții ce poate opune debitorul. — Chemarea la interogator. — Suspendarea judecării până la rezolvarea acțiunii în anularea cambiei. — Neadmisibilitate. — Art. 349 codul comercial; **No. 4:** Fond comunal. — Contravenție. — Neprezentarea bietului de liberă circulație la cererea agentului. — Buna credință. — Existența contravențiunii. — Art. 9 și 13 l. fondului comunal și 38 legea băuturilor spirtoase.

Anticrezistul față de legea proprietarilor

Contractul de anticreză are o întrebuințare rară, din care cauză Planiol (II, ed. V, nr. 2140), care o studiază și din punctul de vedere istoric, nu-i consacră decât două pagini. Totuși în Moldova se întâlnesc deseori asemenea contracte, rolul lor limitându-se, în general, să ascundă o vânzare deghizată, o convențiune uzurară, fraudarea drepturilor creditorilor sau asigurarea creditorului prin un mijloc eficace. Evreii neputând dobândi imobile rurale, obișnuesc ca, în târgușoare, să cumpere atari imobile sub forma unei anticreze unite cu o ipotecă: același imobil e constituit concomitent în anticreză și ipotecă, pentru ea creditorul, în realitate cumpărătorul, să aibă o siguranță deplină. Astfel anticreza, contract de origine greacă, e aproape necunoscută în masa populațiunii băștinașe, rolul ei mărginindu-se de a fi un mijloc de fraudă, de violare a Constituției, care oprește pe străini de a dobândi imobile rurale, un mijloc comod de a face ca un imobil să înceteze de a mai fi gajul creditorilor, de a masca o convențiune uzurară, un contract pignorativ (Baudry-Lacantinerie, ed. IV, nr. 1045). În acest din urmă caz, anticreza joacă același rol ca vânzarea cu pact de rescum-

părare, contract de asemenea frecvent în populația evreiască din târgușoarele Moldovei.

Tribunalele se arată binevoitoare față cu asemenea vânzări deghizate și astfel avem un gen de proprietate hibridă invulnerabilă, căci până acum n'am văzut anulate vânzările de imobile rurale făcute sub forma anticrezei. Și tribunalele au dreptate: nevoile vieții reale sânt mai puternice decât considerațiunile de ordin constituțional. Târgușoarele Moldovei fiind locuite de o populație evreiască compactă, populație care joacă un important rol economic, era fatal ca judecătorii să dea posibilitate de trai unor persoane ținute în afară de viața noastră publică.

Aci e acelaș fenomen care se observă în evoluțiunea ideilor noastre morale și juridice. Astfel art. 307 c. civ. oprește cercetarea paternității și totuș dacă bărbatul recunoaște paternitatea sau dacă el s'a obligat către femei, aceasta are acțiune, iar d-l Alexandresco spune (II ed. II, p. 357) că obligațiunea luată de un *tată natural* chiar prin un act sub semnătură privată este validă, iar femeia are acțiune în justiție spre a fi despăgubită de delictul sau quasi-delictul tatălui. Un quasi-delict fiind un fapt ilicit și dăunător comis de o persoană prin greșală, imprudență sau neglijență (Alexandresco, V, p. 393), pe când delictul civil presupune elementul volițional, iată că putem avea un *tată natural* din neglijență, din imprudență, etc. Orice s'ar spune, când art. 307 c. civ. oprește cercetarea paternității, el oprește cercetarea atât direct, cât și indirect. Și totuș femeia are acțiune contra tatălui copilului, iar autorii și jurisprudența se încearcă să arate că aceasta e permis. Aceasta înseamnă că *echitatea*, marele corosiv al codurilor, că sforțările filozofiei, ale vieții, sânt mai puternice decât legea ¹⁾.

Acelaș fenomen îl observăm și în celebra controversă a dreptului de moștenire a străinilor la imobile rurale. Art. 7, § 5 din Constituție nu spune clar că numai Românii pot dobândi imobile rurale? Și totuș aceeaș echitate, acelaș spirit de adevăr scormonit de marele Degré, a găsit un mijloc de a împiedica o flagrantă nedreptate, și astfel străinii au sezina, pot face acte conservatorii, au drept la valoarea imobilului rural, soluțiuni ce s'au făcut drum, deși gânditori ca d-l Alexandresco, Comșa, etc., se arată arzători păzitori ai pactului nostru fundamental. Pe măsură ce statul se întărește, jurisprudența română se desbracă de o întransigență de care nu mai avem nevoie ²⁾.

Acum înțelegem de ce, în general, anticreza e

o haină evreiască și de ce jurisprudența, cu bunul ei simț, se ferește s'o atingă, cum s'a ferit legiuitorul să vorbească de străini în legea contra spionajului.

Prin urmare anticreza merită oarecare atențiune. Legea proprietarilor, după cum arată titlul ei, inexact de altmintrelea, pare să excludă din sfera ei orice alți titulari de drepturi asupra *imobilelor* ³⁾. Aceasta ar rezulta atât din expunerea de motive, cât și din debaterile parlamentare. Art. 16 însă spune că drepturile ce le are proprietarul față cu locatarul principal și sublocatarii sau cesionarii săi, le are și *orice locatar* față cu *sublocatarii* sau cesionarii care vin în urmă. Comentând acest text d-l Alexandresco ⁴⁾ zice: «...ar părea și rezultă chiar, după părerea noastră, că *numai proprietarii* de imobile urbane sau rurale și locatarii sau arendașii principali pot uza față de sublocatarii, subarendașii sau cesionarii lor de procedura sumară a legii proprietarilor».

Un creditor anticrezist poate reclama pe baza legii proprietarilor? Știm că anticreza e un contract real, deși chestiunea e controversată (Alexandresco, X, p. 297), însă fără interes practic, fiindcă toate soluțiunile de amănunt sânt aceleași în ambele sisteme (Planiol, II, 2501). Necontestat e că drepturile creditorului anticrezist sunt opozabile terțiilor, dacă contractul a fost transcris, anticrezistul având chiar exercițiul complentei (Alexandresco, X, p. 297, 303).

Anticreza fiind un contract real, tradiția lucrului e o condițiune esențială. Deci nu e anticreza, dacă debitorul ș'a rezervat dreptul de a percepe el veniturile imobilului spre a le remite creditorului. Când însă lucrul e închiriat, nu e alt mijloc de a se remite imobilul decât nu ificând chirișului anticreza, pentru ca anticrezistul să aibă de acum înainte, dreptul de a administra, de a se folosi și încasa chiria (Cas. I, 509/912. *Curierul Judiciar* nr. 56/912. Alexandresco, II, ed. I-a, p. 418, n. 1). Aici posesiunea e păstrată prin intermediarul altuia. Deci creditorul anticrezist poate închiria imobilul. De aici deducem că un creditor anticrezist poate reclama pe temeiul legii proprietarilor, fie că imobilul e deja închiriat ori arendat, fie că închirierea sau arendarea o contractează anticrezistul.

Fructele aparținând creditorului anticrezist, proprietarul nu mai poate avea nici un drept și n'are nici interes de a exercita vre-o acțiune pentru neplata chiriei. Apoi dacă un locatar are dreptul să uzeze de calea legii proprietarilor, cu atât mai

¹⁾ Pentru amănunte, vezi *Erbiceanu* în «Tendențele noi în Drept», p. 1—76.

²⁾ *Cautio judicatum solvi* n'a intrat în domeniul istoriei dreptului?

³⁾ Dreptul de farmacie fiind personal și mobilă, nu poți cere pe calea legii proprietarilor, rezilierea contractului de închiriere a unei farmacii, căci legea proprietarilor se aplică numai la imobile. Trib. Tutova nr. 56/910. *Curierul Judiciar* nr. 42/910.

⁴⁾ Volumul IX, p. 326.

mult trebuie să recunoaştem acest drept unui creditor anticrezist, care are un drept real.

Dinaintea tribunalului Ilfov a venit o asemenea acţiune, nu ştiu însă dacă acolo s'a ridicat sau nu vre-o fine de neprimire, destul însă că afacerea venind în recurs, Suprema Curte a admis soluţiunea implicită că un anticrezist poate reclama conform legii proprietarilor *).

Oricât de restrictivă s'ar părea legea proprietarilor, credem că nici scopul ei, nici spiritul ei nu se opun la o asemenea interpretare.

Dorohoi,

ŞTEFAN SCRIBAN

Inalta Curte de Casaţie şi Justiţie s.-unite

Audienţa de la 17 Ianuarie 1913

Preşedinţia d-lui G. N. BAGDAT, prim-preşedinte

Căpitan D. Mândăchescu cu Societatea Creditului Urban din Bucureşti

Timbru — Cerere de apel făcută fără timbru. — Ocrotirea intereselor fiscului prin plata întreită a taxei timbrului fix şi a taxei proporţionale. — Cazurile de erori din art. 26. — Aplicarea dispoziţiunilor din acest articol în toate cazurile când actul e fără timbru sau fără taxa specială.

1. Tot ceea ce a voit legiuitorul, edictând art. 26 din legea timbrului din 1900, a fost ca actul făcut fără timbru sau cu timbru insuficient, sau fără plata taxei speciale, să nu poată fi declarat valabil decât în urma plăşei întreită a timbrului şi a taxei la care era supus actul.

Prin urmare, întrucât prin plata întreită a valorii timbrului fix interesele fiscului sunt ocrotite, nu există nici o raţiune, de a se distinge între timbrul fix şi taxele speciale, aplicându-se art. 26 numai pentru taxele speciale iar nu şi pentru timbrul fix, şi de a se crea astfel o decădere absolută de drepturi, în cazul când timbrul fix n'a fost întrebuiţat chiar dela facerea cererii.

2. Legiuitorul neprecizând anume cazurile de eroare din art. 26 din legea timbrului, dispoziţiunea de a se valida cererea nelimbrată prin plata întreită a valorii timbrului fix sau a taxei speciale, urmează a se aplica în toate cazurile în care cererile ar fi făcute fără timbru sau cu timbru insuficient sau fără plata taxei speciale *).

Deciziunea No. 2/913. — Casată, după recursul făcut de Căpitan D. Mândăchescu, sentinţa Trib. Vlaşca No. 34/910, dată în proces cu Societatea Creditului Urban Bucureşti.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat D. Perianu în dezvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocat A. Mateescu în combateri; şi

Pe d-l Procuror general în concluziuni pentru respingerea recursului.

Deliberând,

Asupra mijloacelor de casare invocate :

1. «Exces de putere şi violarea art. 26 şi 50 din legea timbrului în vigoare la 1903».

«În adevăr, tribunalul Vlaşca, în urma casării sentinţei trib. Ilfov, secţia IV, No. 90/904, pentru exces de putere şi violarea art. 26 şi 50 din legea timbrului, întrucât nu mi se permisesse să depun întreit costul timbrului pe care trebuia făcut apelul prin decizia acestei Inalte Curţi No. 266/909, fiind investit ca instanţă de trimitere să judece din nou această afacere, în mod arbitrar şi neîntinând cont de jurisprudenţa constantă a Inaltei Curţi în această materie, prin sentinţa sa cu No. 34/910 mi a respins ca nefondată opoziţiunea ce am făcut contra sentinţei trib. Ilfov, s. 4, No. 787/903, motivând, ca şi trib. Ilfov, că timbrul fix pe care trebuia făcut apelul nu se mai poate complecta, deşi mă oferisem în instanţă să depun întreit costul său, după cum se stabilise de Inalta Curte Procedând astfel, tribunalul a comis un vădit exces de putere şi o flagrantă violare a citatelor texte de lege»

2. «Exces de putere şi violarea art. 50, combinat cu art. 26 din legea timbrului 1903».

«Tribunalul mai adaugă prin sentinţa sa că, în tot cazul, nu mai pot beneficia de favoarea art. 26 din legea timbrului, întrucât se constată că nu din eroare am introdus apelul nelimbrat, ci eram în cunoştinţă de textul legii; or, prin petiţiia mea de apel, căci nu obţinusem încă actul de pauperitate pe care l'am alăturat în urmă la petiţiia de opoziţiune şi art. 50 din legea timbrului neprevăzând o asemenea decădere, iar art. 26 prevăzând anume amenda pe care m'am oferit să o plătesc la ziua înfaşişării. Tribunalul, argumentând astfel şi respingându-mi opoziţiia, a comis un vădit exces de putere şi a violat citatele texte de lege».

Având în vedere că din sentinţa supusă recursului rezultă că: recurentul fiind condamnat prin cartea de judecată No. 646 din 1903 a judelei Ocolului 6 din Bucureşti să plătească Creditului funciar urban suma de 350 lei cu procente şi cheltueli şi numitul făcând apel pe hârie nelimbrată în contra acestei cărţi de judecată, apelul i-a fost anulat în lipsă, ca nelimbrat, de tribunalul de Ilfov secţia IV;

Că făcând opoziţie în contra acestei hotărâri, servindu-se de act de pauperitate, tribunalul prin sentinţa 94 din 1914 i-a respins opoziţiia ca neadmisibilă întru cât apelul nu fusese limbrat de şi recurentul se oferise a plăti chiar în acea zi valoarea întreită a timbrului fix; Că această sentinţă a tribunalului Ilfov fiind casată de această Inaltă Curte, secţia I, prin deciziunea cu No. 266/909, şi tribunalul de Vlaşca unde afacerea a fost trimisă, judecând tot ca tribunalul Ilfov, în urma recursului făcut de recurent în contra acestei ultime sentinţe, afacerea a fost trimisă în cercetarea secţiunilor unite conform art. 65 din legea organică a acestei Inalte Curţi;

Considerând că se constată că recurentul pentru a se da curs apelului său, s'a oferit în ziua de înfaşişare, atât la tribunalul Vlaşca care a pronunţat ultima sentinţă supusă recursului, cât şi la tribunalul Ilfov, care a pronunţat prima sentinţă ce a fost casată, să plătească valoarea întreită a timbrului fix pe care trebuia făcut apelul, cererea ce i-a fost refuzată de ambele instanţe, pe motiv că art. 50 din legea din 1900 sub imperiul căreia se făcuse apelul, să referea numai la taxa specială, iar nu şi la timbrul fix pe care trebuie să fie scris apelul;

*) Cas. I, 509/912. *Curierul Judiciar* nr. 69/912.

*) Acest rezumat a fost publicat în No. 13/913, pag. 154.

Văzând art. 26 și 50 din legea timbrului din 1900 aplicabilă în speță;

Considerând că tot ceea ce a voit legiuitorul edictând art. 26 din legea timbrului, a fost ca actul făcut fără timbru sau cu un timbru insuficient sau fără plata taxei speciale să nu poată fi declarat valabil de cât în urma plății valorilor întreită a timbrului și a taxei la care era supus actul;

Considerând că intru cât prin plata întreită a valorilor timbrului fix, cum se oferise la instanța de fond recurentul să o facă, interese e fiscalului fiind ocrotite, nu există nici o rațiune de a se distinge între timbrul fix și taxele speciale, aplicându-se art. 26 numai pentru taxele speciale iar nu și pentru timbrul fix, și de a se crea astfel o decădere absolută de drepturi în cazul când timbrul fix n'a fost întrebuițat chiar de la facerea cererei;

Considerând de asemenea că legiuitorul nu precizând anume cazurile de eroare din citatul art. 26, dispozițiunea de a se valida cererea netimbrată prin plata valorilor întreită a timbrului fix sau a taxei speciale, urmează a se aplica în toate cazurile în care cererile ar fi făcute fără timbru sau cu timbru insuficient, sau fără plata taxei speciale;

Considerând că astfel fiind, tribunalul rău a aplicat dispozițiunile art. 26 sus citat când a declarat inadmisibil apelul, respingând cererea făcută de recurent chiar la prima zi de înfățișare ca să plătească de trei ori valoarea timbrului fix pe care trebuia scris apelu; că prin urmare motivele de casare sunt întemeiate;

Văzând și dispozițiunile art. 65 din legea organică a acestei Înalte Curți;

Pentru aceste motive Curtea casează etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența de la 4 Decembrie 1912

Președența d-lui G. R. MANOLESCU Președinte

Ion Ion Țugulea cu Anvenie M. Tudor ș. a

Compunerea Curței de apel — Judecarea unui incident cu 5 judecători. — Dacă același număr de judecători trebuie să judece și fondul.

Mijloace de apărare. — Dacă instanțele de fond sunt ținute a se pronunța și asupra mijloacelor coprinse în cererea de legarea instanței, dar nesuținute oral

1. După art. 31 din legea de organizare judecătorească, ședințele Curței de apel se țin cu maximum cinci și minimum trei judecători, însă nici un text de lege nu cere ca aceiași judecători cari au luat parte la judecarea unor incidente prealabile fondului, să participe și la judecarea fondului.

Prin urmare, a fost regulat compusă Curtea de apel când, după ce a vidat un incident de procedură cu cinci judecători, a continuat judecarea fondului cu trei judecători;

2 Procedura înaintea instanțelor de judecată fiind orală iar nu scrisă, instanțele judecătorești nu sunt ținute a examina și a se pronunța decât asupra mijloacelor de apărare pe cari părțile le susțin oral, iar asupra celor formulate prin cererea de legarea instanței, părțile sunt presupuse că au renunțat dacă dacă nu le invoacă oral la ziua înfățișerei. *

*) Acest rezumat a fost publicat în *Curierul Judiciar* No. 10/1913, pag. 118.

Deciziunea No. 870/912. — Respins recursul făcut de Ion Ion Țugulea contra deciziei Curței de apel din Craiova s. II No. 54/905, dată în proces cu Anvenie M. Tudor ș. a.

Curtea,

Ascultând pe d-nii avocați I Brătescu și P. P. Poni în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d-nii avocați Paraschivescu-Ciurcu și Micescu în combateri; și

Pe d-l procuror St. Stătescu în concluziuni pentru respingere.

Deliberând,

Asupra motului I de casare:

«Curtea constituire a Curței și violarea legii de organizare judecătorească și a art. 112 până la 118 pr. civ., întrucât după legea organizării judecătorești, Curtea fiind compusă fie care secție dintr'un prezident și 5 consilieri prezidentul este în drept și trebuie să prezideze ședințele, să conducă dezbaterile, să adune voturile de la cel mai tânăr consilier până la cel mai vechiu, și apoi să își dea și el părerea și în caz de gipsă sau neputință de a lua parte la ședințele Curței, fiind bolnav sau ocupat cu alte lucrări, după aceste legi urmează să fie înlocuit cu cel mai vechiu consilier; aceasta însă trebuie constatată imperios prin procesul verbal de ședință și din decizia atacată cu recurs și din lucrările aflate în dosar din alte ședințe, nu numai că nu se constată pentru ce Curtea a fost compusă din trei membrii, pentru ce nu a luat parte prezidentul și cei-l'alți consilieri».

«Dar încă, dintr'un proces verbal de ședință se constată că prezidentul deși a luat parte s'a retras din ședință fără să spuie motivul pentru ce»

«Așa încât m'a judecat în complet nelegal constituit și interesul pentru mine de a invoca acest motiv în casație este modul chiar cum s-a pronunțat decizia, respingând pur și simplu apelul, motivul fiind de ordine publică»

Având în vedere că rezultă din încheierea Curții de Apel din 25 Februarie 1902, când s'a judecat incidentul de nulitate a procurii prezentată de Stana Ion Țugulea ca procuratoarea apelantului Ion Ion Țugulea, că Curtea a fost compusă din cinci judecători iar dupe vidarea acestui incident, retrăgându-se doi judecători, Curtea a continuat să judece mai departe procesul în completul de trei;

Considerând că după art. 31 l. org. judecătorești ședințele Curții de apel se țin cu maximum cinci și cu minimum trei judecători; că însă nici un text de lege nu cere ca aceiași judecători cari nu luat parte la judecarea unor incidente prealabile fondului să participe și la judecarea fondului și prin urmare Curtea a fost regulat constituită când dupe ce a vidat un incident de procedură în completul de cinci a continuat judecarea m'și departe a procesului în completul de trei judecători;

Că de aceia motivul de casare este neintemeiat;

Asupra motivelor 2, 3, 4 și 6 de casare ast-fel formulate:

1) «Exces de putere și tăgădat de dreptate, întrucât eu recurentul prin avocatul meu, am cerut ca părțile, cari pretind să împart cu dănele un pretins pământ de moștenire de la preținși autori ai noștri și cari prin sentința trib. atacată cu apel sunt îndreptățiți la aceasta, am cerut în prima linie ca părțile să și dovedească calitatea lor de preținși moștenitori și de rudenie, ca să poată cere de la mine ceva și atunci au declarat că nu numai că nu sunt, dar mai ales că se prezintă

pentru prima oară în instanță și nu sunt în stare să și dovedească calitatea, dar încă că se retrag din instanță și Curtea a luat act de aceasta și a dat cuvânt părților înainte și cu toate acestea Onor. Curte nu ține seamă de faptul întâmplat, nu zice niciun cuvânt și fără să motiveze pentru ce mi respinge cu desăvârșire apelul confirmând pur și simplu sentința tribunalului, menținând sentința și în ceia ce privește pe acești trei deși ei s'au retras din ședință, deși n'au fost în stare să și dovedească calitatea și deci Curtea trebuia să mi admită în parte apelul, să reformeze sentința tribunalului, comițând ast-fel și o nedreptate și o omisiune esențială și o nemotivare.

III) «Exces de putere nemotivată absolută a deciziunii și violarea art. 113, 115, 116, 117 și 118 din pr. civ. întru cât Curtea fără să ție seamă de zisele avocatului meu, care pretindea ca mai întâi adversarii mei să și dovedească calitatea filiației și apoi să vedem dacă are vre-un drept la pământul de cere să împărțim și al cui este și aceasta se putea înaintea Curței, căci apelul este devolutiv de instanță și fără să ție seamă că unii din ei s'au retras, după primire să reprezinte pe părți a unui anumit procurator, fără să se vorbească nici un cuvânt asupra fondului și fără să ție seamă de faptele și împrejurările cari înconjurau pricina, printr'un singur considerent în care spunea ceia ce a cerut părțile adverse și ce ceru ei și fără să zică nimic asupra altor fapte și incidente, adogă pentru motivele din sentința apelată fără să zică că și le apropie, decide respingerea în totul a apelului dând ast-fel o decizie și nemotivată și cu violare de lege și cu exces de putere».

IV) «Exces de putere, omisiune esențială, violarea dreptului meu de apărare și violarea regulilor de procedură civilă, care prescrie cum să se conducă dezbaterile și cum să se discute diferitele chestiuni și incidente în cursul unui proces, fie la prima instanță fie în apel».

«Onor. Curte a avut în fața sa petiția mea introductivă de apel, care conține mai multe motive de drept și de fapt și între altele și motivul bazat pe acte autentice de proprietate că locul ce pretinde să împărțim este absolută proprietate a noastră iar nu moștenit de la nimeni și onor. Curte cu ocazia chestiunii prealabile și prejudiciale pe care a ridicat-o apărătorul meu prin devolubilitatea apelului și anume că părțile nu și'au dovedit calitatea lor la prima instanță și că ele înainte de a intra în fond și a cere ceva, sau a veni la o pretinsă moștenire, urmează să și dovedească calitatea și atât e de adovărat aceasta încât 3 din părți s'au și retras din proces, fără să mai stea la discuție, iar Curtea să ție seamă de aceasta, nu numai că nu se pronunță asupra chestiunii și nu constată în considerentele sale ce s'a petrecut înaintea sa, dar comite excesul de putere ne mai auzit că în loc să se pronunțe mai întâi asupra acestei chestiuni prejudiciale și să constate dacă au sau nu calitate și apoi să ne dea cuvântul în fond și cel puțin să constate că trei dintre dâgșii n'au putut să și dovedească calitatea s'au retras din ședință și deci implicit au renunțat la efectul sentinței care le da câștig de cauză la prima instanță și prin urmare să și scoată cu desăvârșire din proces și să mi dea mie câștig de cauză, reformând sentința tribunalului cu ocazia pronunțării asupra apelului meu, nu numai că nu ține seamă de motivele mele indicate în petiția de apel, bazate pe acte de uzucapiune și prescripțiune, dar fără să mă întrebe dacă avem de zis ceva în fond, imi respinge pur și simplu apelul în întregimea lui, dând astfel o deciziune și nemotivată și cu omisiune esențială

și cu violarea regulilor elementare de procedură, violându-mi și dreptul meu de apărare»

V. «Curtea apelativă, confirmând pur și simplu sentința tribunalului, nu bagă de seamă că eu susțineam că nu stăpânesc pământ de moștenire, ci pământ cumpărat de mine în baza actelor ce posed și pe cari le am depus și s'au și expartizat și tradus și nici s'a ținut seamă că părțile au mărturisit că ele stăpânesc pământ de moștenire și anume și câte pogoane și parte din ele le au și vândut, violând cu aceasta și autoritatea lucrului judecat prevăzut în sentințele și deciziunile ce au dat Curtea și onor tribunal și de care nu face nici o mențiune nici tribunalul nici Curtea și fără să decidă ca să aducă la masa succesiunii cele ce a recunoscut că a luat».

VI. «Exces de putere, omisiune esențială, întrucât eu am atacat în nulitate actul de expertiză, și nu se pronunță nici tribunalului, nici Curtea, deși se prevedea chiar în motivele apelului».

Având în vedere că prin decizia supusă recursului Curtea de Apel a respins ca nefundat apelul făcut de recurentul Ion Ion Țugulea contra sentinței Trib. Olt. No. 338/98 prin care s'a admis acțiunea făcută de linca Matei Tudor încetată din viață în cursul procesului și reprezentată astăzi prin Anvenie M. Tudor și s'a determinat masa succesorală de împărțit a defunctului Ion Țugulea zis și Ciobanu;

Că din procesul verbal al deciziei se constată că recurentul a cerut admiterea apelului și respingere a acțiunii pe motiv că intimatul n'a dovedit că pământurile ce reclamă se stăpânesc de recurent, iar Curtea de Apel luând în cercetare acest mijloc de apărare l'a respins ca neîntemeiat pentru motivele arătate în sentința Tribunalului;

Considerând că prin motivele de recurs recurentul împuță Curții că nu s'a pronunțat asupra actelor depuse la dosar din care rezultă dreptul său de proprietate exclusivă asupra pământurilor în litigiu, nici asupra prescripțiunii de lung timp și nici asupra mijloacelor de nulitate espartzei deși toate aceste mijloace de apărare au fost indicate în petițiunea prin care a declarat apelul;

Considerând că procedura înaintea instanțelor de judecată fiind orală iar nu scrisă instanțele judecătorești nu sunt ținute a examina și a se pronunța decât asupra mijloacelor de apărare pe care părțile le susțin oral în instanță; că asupra celorlalte care ar fi formulate prin cererea de legare instanței, părțile sunt presupuse că au renunțat la ele dacă nu le invoacă oral în ziua înfățișării;

Că întru cât în speță recurentul nu a invocat în ziua fixată pentru judecarea apelului decât faptul că dânsul nu deține pământul în litigiu, Curtea de apel nu era ținută să se pronunțe decât asupra acestui fapt iar nu și asupra mijloacelor de apărare indicate prin cererea de apel;

Că în asemenea împrejurări Curtea de apel nu a comis nici o omisiune esențială sau exces de putere și motivele de recurs sunt neîntemeiate;

Pentru aceste motive Curtea respinge, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. IV

Audiența de la 15 Octombrie 1912

Președintia d-lui M. Gr. CIOCĂRDIA, Președinte

Moise Strum, inculpat și Vasile Alexandrescu, parte civilă cu Ministerul public

Deciziunea penală No. 392

Revelațiune de secret profesional — Medic — Divul-

garea făcută de medic unei singure persoane de boala de care suferă un client al său. — Delict. — (Art 305 c pen.)

Dacă este adevărat că prin legea sanitară se pune obligațiunea nu numai medicilor dar și oricărui particular de a denunța boatele molipsitoare însă aceste boate sunt enumerate la art. 48 din zisa lege și printre ele nu se vede a fi și sifilisul sau alte boate venerice de natură intimă;

Prin urmare, constituie delictul de revelațiune de secret profesional prevăzut și pedepsit de art. 305 c. pen. divulgarea făcută de un medic chiar către o singură persoană și în mod discret a unei boli de natură venerică de care a fost atins cel ce l-a consultat, iar medicul nu poate invoca buna sa credință, deoarece sifilisul nu e o boală molipsitoare de natura celor pentru care medicul este obligat a o semnala.

Curtea.

Având în vedere apelurile făcute în termen de către inculpatul Dr. Moise Strum și de către partea civilă Vasile Alexandrescu, contra sentinței corecționale cu No. 1545 din 1912 a tribunalului Prahova, secția II;

Având în vedere că, prin sentința apelată, inculpatul Dr. Moise Strum este condamnat la două sute lei în folosul Statului, pentru delictul pedepsit de art. 305 combinat cu art. 6 din codul penal și să plătească 50 lei despăgubiri părții civile Vasile Alexandrescu;

Având în vedere că, din procesele-verbale dresate în această în zilele de 8 și 20 Martie 1911 de I. Stoenescu, administratorul plășei Filipești, județul Prahova, din depozitiunile martorilor ascultați la primele cercetări și cei ascultați înaintea tribunalului și din instrucțiunea urmată înaintea tribunalului și a Curții, rezultă, în fapt, următoarele: Vasile Alexandrescu inginer la Astra Română în comuna Moreni, având bănuială că este bolnav de sifilis s'a dus să consulte în această privință pe inculpatul de astăzi, Dr. Moise Strum medic, tot din Moreni: că în urmă, acesta comunică inginerului B. Helman, tot dela aceeași societate, că inginerul Vasile Alexandrescu este bolnav de sifilis, sfătuindu-l pe Helman de a nu sta în contact cu Alexandrescu pentru a nu contracta acea boală: că Helman, la rândul său, comunică celorlalți ingineri și funcționari, ceace-i spuse Dr. Strum, ceace a cauzat dezagramele lui Alexandrescu, căci a fost somat de șefii săi sau să le facă dovadă că nu este bolnav de sifilis sau să se demită din funcțiunea ce ocupă; că, până ce Alexandrescu a făcut dovadă că nu este bolnav de asemenea maladie, dânsul a fost izolat de ceilalți ingineri și funcționari, cari se fereau de a sta în contact cu dânsul pentru a nu contracta și ei acea maladie, și aceasta din cauza revelațiilor de secret al inculpatului Dr. Moise Strum;

Având în vedere că, indiferent dacă Alexandrescu a fost sau nu bolnav de sifilis, căci chiar în ipoteza susținută de inculpat că a fost bolnav, deși din avizul D-ului Petrini-Galați rezultă că, fiind examinat, nu s'a găsit a fi bolnav de vre-o boală care să se transmită, inculpatul divulgând acel secret—deși prin profesiunea sa, conform art 305 din codul penal, era ținut să-l păstreze și, pe lângă aceasta, și reclamantul Alexandrescu i-a recomandat în mod special să nu comunice la nimeni în cazul când l-ar găsi că este bolnav de sifilis—a săvârșit delictul de revelațiune de secret, fapt care nu numai se stabilește din dovezile mai sus enumerate, dar este mărturisit de însuși inculpatul;

Că, dar, faptul brut se stabilește în mod suficient în

sarcina inculpatului, rămâne a se examina dacă acest fapt săvârșit de inculpat întrunește elementele delictului de revelațiune de secret prevăzut de art. 305 din codul penal;

Având în vedere că secretul profesional garantat prin art 305 din codul penal își are ca unică bază interesul social general;

Considerând că elementele constitutive ale delictului de revelațiune de secret sunt publicitatea și intențiunea de a vătămă;

Având în vedere că publicitatea din art 305 din codul penal există, oricând de restrânsă ar fi revelațiunea, fiind făcută chiar unei singure persoane, fie că ea ar purta asupra a tot sau numai asupra unei părți din ceea ce clientul comunicase medicului; cu alte cuvinte, puțin împoartă că revelațiunea secretului să fi fost totală sau numai parțială, și chiar în cazul când faptul ar fi devenit public, căci în asemenea ipoteze revelațiunea omului de profesiune și de știință întărește ceace era poate supus la controversă, făcând astfel ca faptul să devie cert și avertat;

Considerând că în ceace privește intențiunea de a vătămă, ea există din împrejurarea că inculpatul, în mod conștient și voluntar, revelând secretul profesional, știa că face ceace legea îi oprește oricare ar fi fost mobilul care l-a determinat de a divulga secretul;

Având în vedere că inculpatul pretinde că dacă a comunicat acest secret inginerului Helman, pentru ca aceasta să se ferească de a mai sta în contact cu Alexandrescu spre a nu contracta eventual contagiunea, a făcut aceasta pentrucă legea sanitară îl obliga să denunțe boatele contagioase;

Având în vedere că, dacă în a levăr prin art 48 și 59 din legea sanitară se pune obligațiunea nu numai medicilor, dar și oricărui particular de a denunța boatele molipsitoare, însă aceste boate sunt enumerate la art 48 din zisa lege, și printre acele boli nu se vede a fi și sifilisul sau alte boate venerice de natură intimă, cum ar fi castrațiunea, ovariotomia și altele, și ceace-a cu drept cuvânt, căci ele nu numai că nu sunt boate molipsitoare «pestilențiale», dar prin natura lor sunt așa de intime, încât revelațiunea unui secret de așa fel ar atinge demnitatea și prestigiul persoanei isbită de acele maladii;

Considerând că această alegațiune a inculpatului nu este expresiunea adevărului; cu alte cuvinte nu interesul de a denunța boala molipsitoare a făcut pe inculpat să spună lui Helman că Alexandrescu ar fi bolnav de sifilis, căci aceste denunțări de boli molipsitoare, conform dispozițiilor stabilite prin art. 48 din legea sanitară, trebuiesc adresate autorității sanitare a locului iar nu unei persoane particulare, cum a făcut inculpatul, dispozițiuni de lege pe care inculpatul, ca medic, era ținut să le cunoască;

Că, dar, de aci nu rezultă altceva decât o dovadă mai mult de reaua intențiune a inculpatului de a vătămă pe reclamant;

Că, prin urmare, nu interesul public și general a determinat pe inculpat de a releva secretul său profesional ci numai intențiunea de a vătămă pe reclamant;

Considerând dar că, din cele ce preced rezultă în mod cert că faptul de revelațiune de secret profesional săvârșit de inculpat întrunește toate elementele constitutive ale delictului prevăzute de art. 305 din codul penal, astfel că tribunalul a făcut o justă aplicațiune a acestui text de lege;

Că, pedeapsa ce i s'a dat de tribunal inculpatului fiind proporționată în raport cu gravitatea faptului, urmează a se menține, astfel că apelul său nefiind întemeiat, urmează a se respinge.

În ce privește apelul părții civile V. Alexandrescu: Având în vedere că, prin fapta inculpatului, partea civilă V. Alexandrescu a suferit un prejudiciu atât moral prin împrejurarea că a fost izolat de colegii și prie-

tenii săi, cari se fereau de a nu mai sta în contact cu dânsul pentru a nu se contagia, cât și material căci a trebuit să facă cheltueli cu consultațiunile medicale, cu transporturile dela Moreni la Ploești și București și altele.

Că Curtea, apreciind asupra quantumului acestor despăgubiri, le fixează la suma de 500 lei, astfel că apelul părții civile este întemeiat în parte, din acest punct de vedere.

Pentru aceste motive respinge apelul inculpatului Dr. Moise Strum și admite, în parte, apelul părții civile V. Alexandrescu.

(ss): M. Gr. Ciocărdia, I. Coandă, P. Hagiolopol.

NOTA. — Nu am intențiunea de a critica această deciziune care urmează în privința secretului profesional principiile în general admise de doctrină și jurisprudență atât în străinătate, cât și la noi. Deciziunea a fost de altminterale încă odată publicată în *Dreptul* din 25 Noembrie 1912, No. 74, cu o notă aprobatoare de d-l Al. Nicolau, procuror la Curtea de apel din București, și nu putem tăgădăi că astfel cum este motivată deciziunea Curții de apel, ea nu poate fi supusă criticei.

Odată ce faptul revelării secretului profesional este constant, și când Curtea constată în fapt că nu interesul public și general a determinat pe inculpat de a revela secretul său profesional, ci numai intențiunea de a vătăma pe reclamant, discuțiunea nu mai e cu putință și e incontestabil că medicul trebuia condamnat.

Însă nu aci e cestiunea, fiindcă în acest caz, cu greu ar putea cineva să susțină parerea contrarie; cestiunea devine mai delicată când revelatorul secretului nu a avut intențiunea de a vătăma pe persoana care i-a încredințat secretul, ci numai de a feri pe o altă persoană de contagiunea unei boale. În această privință adnotatorul e mult mai sever decât Curtea de apel, necerând intențiunea de a vătăma, ci numai ca agentul să comită în mod conștient violarea unui fapt oprit de lege: «Nu este nevoie de a releva în sarcina revelatorului intențiunea de a vătăma».

Ca, spre a fi o infracțiune intenționată pedepsibilă, nu este indispensabil ca infractorul să fi avut *animus nocendi*, lucrul ne pare incontestabil, și noi înșine l'am spus cu altă ocaziune, arătând că de ar fi altminterale, aproape toate furturile ar scăpa de pedeapsă, furturile în general nefiind făcute cu intențiunea de a vătăma, ci cu aceea de a se folosi de bunul altuia¹⁾. Însă dacă

intențiunea de a vătăma nu este unica manifestare a lui *animus delinquendi*, cum îl cere legea, desigur că nu poate să existe *animus delinquendi* când la infractor nu există nici intențiunea de a profita, ca pe nedrept el or un terțiu, nici aceea de a vătăma pe victima infracțiunii.

Când se vorbește de intențiune în materie penală, se înțelege o intențiune antisocială; această intențiune antisocială însă nu poate rezultă decât sau din intențiunea de a face rău unei persoane, sau din intențiunea de a aduce un folos nedrept sieși sau altuia.

În cazul judecat de Curtea de apel, incontestabil că dacă există *animus nocendi*, medicul era culpabil și trebuia pedepsit; dar a merge mai departe, cum zice adnotatorul deciziunii, și a admite pedeapsa chiar fără intențiunea de a vătăma or de a profita, lucrul ni se pare de o severitate excesivă, mai ales la societățile moderne, în general atât de indulgente pentru infractori.

Adnotatorul, pentru a susține severa sa părere, ne spune că nu trebuie să confundăm intențiunea cu mobilul, arătând cu drept cuvânt că chiar dacă mobilul e laudabil, infractorul nu scăpa de pedeapsă, lucru de asemeni foarte exact²⁾.

Însa, ori cât s'ar distinge mobilul de intențiune, când n'a fost intențiunea nici de a vătăma pe cineva, nici de a aduce un câștig nedrept sieși ori altei persoane, de *animus delinquendi* nu mai poate fi vorba. Persoana care nu voește să facă nimănui rău, ci numai voește să se apere pe sine ori pe un terțiu de a nu fi vătămat, nu poate cu nici un chip să fie prenumărată printre infractori sau printre persoanele antisociale, fiindcă apărarea de un rău, a sa or a semenilor săi, nu poate fi o faptă antisocială. Admitem dar și noi, împreună cu deciziunea Curței de casațiune franceză, după raportul d-lui Tanon, că nu e necesar ca să se dovedească în sarcina revelatorului intențiunea de a vătăma, admitem deasemeni, împreună cu adnotatorul din *Dreptul* că nu este necesar spiritul de răutate or voința de a defăima, ci e îndestul o simplă indiscrețiune. Dar, a merge mai departe și a pedepsi pe o persoană pentru că a avut intențiunea, prin o revelare a secretului, ca să apere pe o altă persoană de o boală sau

¹⁾ Vezi *Cursul nostru de drept penal*, București, 1912, t. I, No. 754.

²⁾ Ibidem, No. 540.

de o suferință nelegală, ni se pare că ar fi în contra echității și în contra voinței legiuitorului; ar fi, cu alte cuvinte, chiar dacă legea ar glasui formal în sensul opiniei pe care o combatem, a interpretă legea în mod judaic, după litera ei, în loc de a ține seamă de scopul legii, de spiritul legiuitorului.

Când s'a discutat cestiunea secretului profesional în societatea inchorilor din Paris, d-l Honnorat, cap de diviziune la prefectura poliției din Paris, a spus cuvinte foarte înțelepte, cari merită să fie reproduse. Luând ipoteza unui medic, care ar fi întrebat de tatăl unei fete despre sănătatea clientului atins de sifilis, și care tace, cu drept cuvânt d. e. Honnorat a spus: «Făcând astfel, el va fi observat scrupulos legea și nu va comite nici o infracțiune, dar după părerea mea, el va fi comis o crimă făcându-se complice unei alte crime. *Prima datorie e de a face bine și de a împedica răul*. Obligațiunea de a păstra oarecari secrete, n'a fost înscrisă în lege decât pentru a ajuta apărarea dreptului și nu pentru a ocroti actele criminale¹⁾».

Aceste cuvinte ale unui om, apărător al legii, inspirate de bunul simț și de interesul societății, valorează în ochii noștri mai mult decât toate discursurile avocaților. chiar academiciani ca Barboux, cari, deprinși de profesiunea lor să apere pe infractori înaintea justiției, uneori cred că trebuie să continue meseria lor chiar atunci când e vorba de a legifera, uitând că, după cum zice d-l Honnorat, prima datorie a omului corect e de a face bine și de a împedica răul.

Și desvôltând ideia d-lui Honnorat, care nu e un jurisconsult și nu se exprimă juridicește²⁾, credem că vom dovedi până la evidență că legea n'a putut să voiască să pedepsească orice revelare de secrete aflate în exercițiul profesiunii și cu orice intențiune ar fi făcute.

În adevăr, să presupunem că un medic constată la o persoană obsesiunea omucidă, îndreptată mai ales în contra unei certe persoane; nu va fi da-

tor medicul să înștiințeze pe acea persoană de pericolul la care e expusă pentru a se feri de a fi ucisă? Și făcând acest lucru vom aplica art. 305 c. p. pentru violarea secretului profesional?

Să luăm alt caz mai caracteristic, care ar putea face subiectul unei drame.

Iată un medic care are printre clienții săi un client bolnav într'un grad foarte desvôltat de tuberculoză sau de sifilis, fiica medicului se înamorează de bolnav și voește să-l ia în căsătorie cu toată împotrivirea tatălui său; ei bine, în acest caz va fi oare dator medicul să păstreze secretul profesional și să-și piardă poate copilul său unic, pentru care a muncit o întreagă viață cu cinste și fără preget? Imaginați un caz analog la avocat: un client asasin i-a încredințat secretul și presupuneți că fata avocatului s'a înamorat de acest client și voește să se căsătorească cu asasinul; oare în acest caz d-nii Barboux, Devin, Du Buit, și toți apărătorii secretului profesional, ar mai susține aplicarea fără rezerve și distincțiune a art. 305 cod penal?

Și, dacă apărarea de rău, nu este a propriului său copil ci a copilului prietenului, ori a unui strein, fapta e mai puțin corectă, și merită să fie sancționată penalicește?

Legea însă atât în caz de legitimă apărare (art. 58 c. p.) cât și în caz de provocare (art. 250 c. p.) nu face nici o deosebire între apărarea sa proprie și cea a rudelor sale or a streinilor; în toate cazurile, fără deosebire ea decide, și bine face, că actele de apărare, chiar când ele constituiesc infracțiuni mari, sunt scutite de pedeapsă or pedeapsite foarte ușor. Prin urmare, indiferent pe cine apăr, odată ce intențiunea mea e de a apăra iar nu de a vătămă or a câștiga avutul altuia în mod ilegal, nu mai poate fi vorba de infracțiune, fiindcă lipsește *animus delinquendi*.

Adnotatorul din «*Dreptul*» susține teoria clasică a secretului profesional, cu multă convingere, însă chiar dânsul ne dă un prețios argument în favoarea tezei pe care o susținem.

Dânsul ne spune la sfârșitul articolului că, dacă revelarea secretului s'a făcut prin imprudență, nu mai poate fi vorba de pedeapsă ci numai de despăgubiri civile, dacă însă nu poate interveni pedeapsă în caz de *imprudență*, când revelatorului secretului deși nu nu i se poate impută dol, dar

¹⁾ *Revue pénitentiaire*, XXIX-ème année, 1905, No. 6. Ședința din 17 Maiu 1905 a Societății generale a inchorilor din Franța.

²⁾ Juridicește e încorect a se spune că nu comite nici o infracțiune și comite totuși o crimă făcându-se complice altei crime: crimă fără intențiune nu poate exista în regulă generală, și aici acela care se supune art. 305 c. penal, nu poate fi nici criminal, nici complice.

i se poate impută o culpă, cum am putea oare pedepsi pe revelatorul secretului căruia nu i se poate imputa nici dol, și nici chiar culpa imprudentii?

Păreaea noastră este că în toate cazurile când revelarea secretului s'a făcut în interesul apărării unei persoane de o boală or de o atacare nedreaptă a averii or a persoanei, revelatorul secretului nu poate fi pedepsit, fiindcă nu are *animus delinquendi*, ci *animus tuendi*, pe care nici o lege și nici o rațiune omenească nu poate să-l condamne, ci din potrivă trebuie să-l încurajeze și să-l răsplătească. Când atâți antisociali, criminali or simplii egoiști, scapă de pedeapsă și chiar capătă situațiuni înalte sociale, nu este drept ca să pedepsim pe aceia cari chiar dacă ar greși, dar greșesc din amorul binelui obțesc.

I. TANOVICIANU.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI FĂLCIU

Audiența dela 4 Decembrie 1912

Președinția d lui ALEXANDRU MANDREA, președinte
David Goldenberg cu Sindicatul falimentului Calman Șterman
Sentința comercială No. 77

Faliment - Atribuțiunile sindicului. - Dreptul său de a deosebi o creanță sinceră de una fictivă - Privilegiul prețului. - Condițiuni cerute pentru existența acestui privilegiu (Art. 873 codul comercial)

1. *Sindicul care este chemat să administreze patrimoniul falitului, are dreptul să deosebească o creanță sinceră de una fictivă, întrucât nici un text de lege nu oprește acest drept, și acest drept este mărginit în limitele deferite de legiuitor, și anume că dacă valoarea creanței asupra căreia se ivește contestația depășește competența sa, el trimite creanța în judecata tribunalului.*

2. *Pentru ca o sumă să fie înscrisă cu privilegiu la masa falimentului, conform art. 873 al. III c. com., se cere ca actul din care rezultă vânzarea să fie transcris în trei luni dela predarea mărfii și independent de aceasta, ca obiectele precum ar fi mașinile industriale să fi fost vândute unei exploatare industriale manufacturiere sau agricole.*

Astfel, dacă asemenea mașini ar fi fost vândute unui comerciant de fierărie, privilegiul prevăzut de suns citatul articol nu poate exista pentru costul acelor mașini.

Tribunalul,

Având în vedere adresa sub No. 550/912 a d-lui jude sindic al falimentului Calman Șterman, prin care înaintează, conform art. 772 c. com., creanțele creditorului David Goldenberg și fiu spre a se judeca calitatea în care urmează să fie înscrise, chirografare sau privilegiate;

Având în vedere susținerile părților în instanță;

Având în vedere dispozițiunile art. 772 și urm. codul comercial;

Având în vedere că din procesul-verbal întocmit de judecătorul sindic în ziua de 10 Noembrie 1912 se constată: creditorul David Goldenberg a cerut înscrierea la masa credală a falimentului Calman Șterman cu suma de 1269 lei, 35 bani, din care suma de 481 lei' 15 bani cu privilegiu; că sindicul, pe de o parte a înscris pe numitul ca creditor chirografar pentru întreaga sumă, iar pe de alta întrucât judecata privilegiului de 481 lei 15 bani exceda competența sa, a înaintat-o tribunalului spre judecare, deși privilegiul n'a fost constat de falit sau creditorii;

Având în vedere că creditorul Goldenberg formulează o excepțiune de neadmisibilitate procedurii sindicului și în fond, își întemeiază solicitarea privilegiului pe dispozițiunile art. 783, al. 3 cod comercial.

În ce privește excepțiunea de formă:

Considerând că legiuitorul comercial pentru a micșora numărul factorilor care concureau odinioară în administrațiunea unui faliment, cum și pentru a crea o unitate în administrație, asigurând mai mult drepturile și o realizare serioasă a creanțelor, a investit un magistrat, cu însărcinarea de a administra și lichida patrimoniul unui falit. Că, între alte faze ale administrației, este formarea masei credale produs al unicărei creanțelor; - că, cu prilejul acestei operațiuni și falitul care participă și creditorii, pot să conteste sinceritatea și realitatea unei creanțe; - că dacă este adevărat că cel ce prezidează operațiunea verificăreii este un judecător, și-că nimeni nu poate figura cu atare însușire în propria sa cauză, este de asemenea de o potrivă adevărat și chiar în interesul superior al unei reale întocmiri a masei credale, cum și în interesul superior al justiției, că cel ce are chemarea să administreze un patrimoniu, să aibă și dreptul să deosebească o creanță sinceră de una fictivă. Că, dacă nici un text de lege nu proclamă acest drept - nici un text de lege nu l' prohibă; El se desprinde din natura și scopul verificăreii creanțelor, el este inerent caracterului complex de judecător administrator al sindicului;

Că acest drept al sindicului recunoscut, exercițiul său se mărginește în limitele deferite de legiuitor, și anume cum este în specie, de îndată ce valoarea creanței asupra căreia se ivesc contestațiuni, depășește competența de judecată a sindicului, el trimite creanța în judecata Tribunalului;

Că dar, excepțiunea de formă e neântemeiată;

În ce privește cererea creditorului David Goldenberg de a se înscris suma de 481 lei și 15 bani cu privilegiu, întru cât reprezintă valoarea mașinilor vândute falitului Calman Șterman;

Arând în vedere că art 873 al. 3 c. com. acordă în adevăr privilegiu creanței ce reprezintă prețul neplătit al mașinilor de importanță valoare întrebunțate într-o exploatare industrială, manufacturiere sau agricolă;

Considerând că pentru constituirea privilegiului, să cere ca condiție indiscutabilă ca actul din care rezultă vânzarea să fie transcris în trei luni dela predarea mașinilor și independent de această considerație, o altă condiție neapărată e ca mașinile să fi fost vândute unei exploatare industriale, manufacturiere sau agricole, ceia-ce în specie nu se susține și nici reesă din împrejurări;

Din contră este netăgăduit falitul Calman Șterman a fost un comerciant de fierărie;

Că prin urmare cererea de privilegiu pentru suma de 481 lei 15 bani e neântemeiată, iar creanțele lui David Goldenberg se mențin înscrise astfel cum s'au dictat de judecătorul sindic;

Pentru aceste motive redactate de d-l președinte Al. Mandrea, Trib etc.

(ss) A Mandrea; Erg Petit.

JUDECAT, OCOL. SLOBOZIA-CIREȘU (Brăila)

Audiența de la 8 Ianuarie 1913

Gh. Preda Matei ș. a. cu Ion Preda Matei

Contestație. — Constație relativă la fondul dreptului de proprietate. — Dacă cu ocazia judecării actului de partaj se poate ridica o asemenea contestație.

Pământ rural — Minori necăsătoriți. — Dacă ei pot fi trecuți în tabela de împroprietărire. (Art. 733 c. civ.)

1. Fuță de dispozițiunile art. 733 c. civ. și conform principiului de drept că judecătorul acțiunii este și judecătorul excepțiunii, cu ocaziunea judecării unei acțiuni de partaj, se poate ridica contestație relativă la fondul dreptului de proprietate al averii de împărțit.

2. Din întreaga legiuire rurală relativă la împroprietărire a țăranilor, rezultă că minorii necăsătoriți, nu pot fi considerați drept capi de familie, și ca atari nu pot fi împroprietăriți și trecuți în tabelele de împroprietărire.

Judecata,

Asupra acestei acțiuni civile prin care d-nii: Gh. Preda Matei, Mihai Preda Matei, Constantin Preda Matei, Neagu Preda Matei, Sandu I. Macoveanu și Maria N. Stoica Lupu au chemat în judecată pe Ion Preda Matei pentru împărțirea unei proprietăți rurale situate în satul Mohreanu, pendente de com. Ulmu jud. Brăila, dată după legea rurală din anul 1892;

Având în vedere susținerile părților, actele din dosar și toate mijloacele de apărare din oficiu;

Având în vedere că astăzi s'a pus în discuție următoarele două chestii de drept, de soluția cărora urmează deslegarea acestui proces și anume: dacă cu ocazia judecării unei acțiuni de partaj se poate ridica contestațiunile relative la fondul dreptului de proprietate al averii de împărțit și judecă odată cu această acțiune; și în al doilea rând, dacă un minor necăsătorit, poate dobândi pământ rural după legile de împroprietărire și poate fi trecut în tabela comunei respective;

Considerând că într-o acțiune în partaj se pot ridica două feluri de contestațiuni între coproprietari, unele relative la forma și la procedura împărțirii, și altele relative la calitatea părților, la raport sau la cotitatea disponibilă;

Că, art. 733 c. civ., prevede că în caz când se ivesc astfel de contestațiuni, tribunalul se va pronunța în mod sumar, iar pentru operațiunile împărțirii de cere trebuință, numește pe un judecător, după raportul căruia judecă contestațiunile;

Considerând că jurisprudențele instanțelor noastre judecătorești, deși unanime în principiu totuși ca procedeu unele resping acțiunea în partaj cu prematură trimitând părțile să se judece în petiție de ereditate sau revendicare și altele suspend cursul acțiunii în partaj până la lichidarea masei succesoriale;

Considerând că fața de redacțiunea clară a art. 733 c. civ. și conform principiului de drept că judecătorul acțiunii este și judecătorul excepțiunii credem că toate contestațiunile de orice natură pot fi ridicate și vidate, mai ales când ele au drept scop a compune și lichida masa succesorală;

Că, principiul de drept menționat mai sus, își are aplicațiunea, în speță mai mult ca ori unde, fiind în joc interese între comostenitori și indiviziunea fiind privită cu ochii răi de legiuitor;

Că, așa fiind scopul legiuitorului prevăzut în art. 728 și urm. c. civ. n'ar fi de loc atins cu proceden suspendării cursului acțiunii în partaj, sau trimiterii părților a se judeca separat respingând ca prematură în acțiunea indiviziune;

Considerând că, în ce privește a doua chestiune de drept, din întreaga economie a legii de la 1864, nerezuând alt-ceva de cât că au fost împroprietăriți la acea dată, toți sătenii clăcași pe locurile supuse posesiunii

lor într-o întindere limitată (art. 1) și că văduvele fără copii, nevoinci (etc. art. 4) n'aveau dreptul de cât la vetrele de casă și grădini;

Că, din aceste dispozițiuni reese cum ca toți acei care nu sunt în cazurile anume prevăzute de articolele sus citate legi, nu pot invoca ca titlu tabela indicată a împroprietărilor;

Considerând în același timp, că o jurisprudență, consacrată și prin cuvintele: săteni, spornici sau însăraței, întrebându-se de diferite dispozițiuni ale legii din 1851, s'a avut în vedere numai bărbații capi de familie și cultivatori de pământ;

Considerând că mai târziu prin diferite legi de împroprietărire (vânzare a bunurilor statului la țărani) ca acelea de la 1839, 1892, 18.6 și 1899, prin diferite articole legiuitorului a căutat să arate în mod cât se poate de explicat care țărani pot dobândi pământuri rurale;

Că, prin art. 17 al b din legea rurală de la 1889, modificată prin art. 18 al. 2 din legea de la 1896, se spune că pot dobândi pământ locuitorii români capi de familie etc și mai departe explică că văduvele cu copii se vor socoti drept capi de familie;

Că așa fiind din întreaga legiuire rurală relativă la împroprietărire a țăranilor, nu rezultă că minorii necăsătoriți pot fi considerați drept capi de familie, neputând deci fi trecuți în tabelele de împroprietărire;

Că cel mult se poate admite că văduva cu copii poate fi împroprietărită, fiind considerată drept cap de familie și în acest caz împroprietărire se face nu în numele ei personal, ci pentru minori (Cas. 2 6/94 B. p. 598);

Considerând, pe de altă parte, că judecata constatând în fapt, din acele depuse la dosar, cum că Văduva Ioana Preda Matei autoarea comună, a murit în anul 1908 și că din numeroasele chitanțe aflate la dosar, rezultă că dânsa a plătit tot timpul de la împroprietărire (1892) până la moarte toate dările și ratele pentru locul în litigiu la stat, că fiul său Ion, — părăt astăzi și detentor de fapt al întregului lot, — în momentul împroprietăririi, adică la 1892 n'avea 2 ani împliniți și nici nu era căsătorit (vezi extractul de naștere și căsătorie la dosar);

Că, din aceste constatări de fapt, bazate pe acte, naște prezumția puternică că numai print'or scăpare din vedere sau potrivire de nume « Ion și Ioana » se vede împroprietărit Ion în loc de mama sa Ioana pentru minorii săi copii;

Considerând că, de altfel, chiar principiile de echitate și umanitate ce ea ca pământul dobândit de o văduvă pentru copii, să se slăbănească de toți comostenitorii nu numai de unul singur în detrimentul tuturor;

Că prin urmare, certificatul eliberat de Primăria Com. Ulmu la No. 1021/912 ce prezintă păratul Ion Preda Matei drept titlu de proprietate, este nul, fiind obținut contra legilor în vigoare, legi cari privind organizația socială sunt de ordine publică, și potrivit art. 5 c. c. nimeni nu poate dispune prin convenții particulare contra legilor de ordine publică;

Că așa fiind, rămâne stabilit că totul No. 2 6 din Com. Ulmu în suprafața de 4 Ha. 5100 m p. loc arabil, 2400 m p. loc de casă, 3557 m p. izlaz și 1132 m. p. analogie generală a fost dat V-vei Ioana Preda Matei după legea înstrăinării bunurilor statului din 1892;

Văzând că succesiunea este deschisă prin moartea V-vei Ioana P. Matei după cum se dovedește cu bilețul de moarte No. 28/908 aflat la dosar;

Având în vedere ca reclamantii își dovedesc filiația prin extractele de naștere No. 8/73, 18/76, 66/68, 20/71 47/66, 57/900, 65/903, 48/78, de căsătorii No. 18/94, 37/99, 14/9.7, și de moarte No. 61/9 3 și 63/911, coraborate cu depunerile martorului Ion Dănilă zis Neagu și arătările informatorului Vasile Marin, din care se constată că pe urma def. Ioana Preda Matei V-va din căsătoria acesteia cu Preda Matei a rămas șapte copii legitimi.

Pentru aceste motive, judecata admite etc.

Judecător, Leon Ștefan.

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASAȚIE ¹⁾

CASAȚIE S. I

Cerere de a se regulă competențele în procesul dintre Ion Radu cu Bercu Lukenstein.

Regulament de competență. — Inexistența conflictului între 2 instanțe judecătorești supuse la jurisdicțiunii deosebite. — Dacă e locul la regulamentul de competență. — Suspendarea executării. — Hotărâre judecătorească. — Dreptul exclusiv al instanței de fond de a suspenda executarea ei. — Art. 68 legea Curții de Casație.

1. a) Când nu este conflict între două instanțe judecătorești, supuse la jurisdicțiunii deosebite, nu este loc a se da un regulament de competență, cursul justiției ne fiind întrerupt.

b) Din modul cum este redactat art. 68 din legea Curții de casație dela 1912, cum și din desbaterile urmate în corpurile legiuitoare, cu ocazia votării acestei legi, rezultă că cele două aliniate din acest articol sunt aplicabile numai la afacerile de contencios administrativ care, după art. 5, par.3 litera f, sunt date în competența secțiunii a III-a a Curții de casație ;

Pentru celelalte sentințe judecătorești dreptul de a suspenda executarea lor până la judecarea recursului nu-l are decât instanțele de fond. (*Cas. s. I, decizia No. 2 bis din 8 Ianuarie 1913, prin care se dispune restituirea dosarului la trib. Roman.*)

Recurentul Marin P. D-tru prin d-l avocat I. Netter Comarnescu.

Intimatul Eftimie Constantinescu ș. a., lipsă.

Pământ rural. — Alipirea unui pământ rural la comuna București prin legea din 21 Decembrie 1900. — Alienabilitatea lui prin efectul legii. — Art. 1 și 2 din legea de la 20 Decembrie 1900.

2. Prin art. 1 al legii din 21 Decembrie 1900 se prevede că toate pământurile rurale cari, din diferite împrejurări s'au alipit la comuna București și cari în noua rază a orașului, devin alienabile, și cei ce le posedă, pot dispune de ele cum vor crede de cuviință ca deplini proprietari, iar prin art. 2 din aceeași lege se prevede că toate vânzările, cumpărările și înstreinările ce s'au efectuat dela 1864 încoace, sunt valabile sub orice formă s'au făcut, și cei ce posedă acele pământuri, sunt deplini proprietari.

Prin urmare, terenurile din str. Giulești deși rurale însă ele fiind alipite la Comuna București, au devenit alienabile prin efectul legii. (*Cas. s. I, decizia No. 29 din 15 Ianuarie 1913, prin care se respinge recursul făcut contra sentinței Trib. Prahova s. II No. 518/903.*)

¹⁾ Deciziile ale căror spețe sunt însemnate cu steluță * prezentând o importanță juridică deosebită, vor fi publicate în extenso în numerile viitoare.

Recurentul Pr. R. Marinescu prin d-l avocat Armand Iliescu, Intimatul Florea Stoica lipsă.

* Competința consistorului bisericesc. — Preot care refuză să săvârșască o căsătorie. — Competința consistorului bisericesc de a judecă. — Motiv de ordine publică. — Propunerea lui direct în casație.

3. Cestiunea de a se ști dacă un preot a refuzat săvârșirea unei căsătorii religioase pe baza canoanelor, nu poate fi rezolvată și judecata de către instanțele judecătorești ordinare, de oarece asemenea abateri au fost date în competența consistoriilor bisericești prin legea specială a clerului miream din 1906 ;

Că, față cu această dispoziție specială care fixează competența unor instanțe judecătorești de ordin spiritual bisericesc, competența generală a tribunalelor ordinare încetează, ele neavând cădere să interprete și să aplice dispozițiile prevăzute în sfintele canoane, și acest motiv de necompetință din cauza materiei, este de ordine publică și prin urmare, poate fi propusă direct la Curtea de casație. (*Cas. s. I, decizia No. 30 din 15 Ianuarie 1913 prin care se casează fără trimitere sentința Trib. Ilfov s. IV No. 94/910.*)

CASAȚIE S. II

Recurentul dr. P. Silva prin d-l avocat P. Borș.

Intimatul I. Negulici prin d-l avocat Papazu.

* Contestație. — Atacarea urmăririi însăși. — Indreptarea contestației la instanța care execută hotărârea. — Art. 400 procedura civilă.

1. Numai contestațiunile privitoare la înțelesul, înținderea și aplicarea dispozitivului hotărârii ce se execută se îndreaptă la instanța care a încuviințat titlul executoriu, iar toate celelalte incidente sau contestații ce s'ar ridica asupra urmăririi însăși se vor îndrepta la instanța care execută hotărârea. (*Cas. s. II, decizia civilă No. 269 din 5 Decembrie 1912, prin care s'a casat decizia Curții de Apel București s. I, No. 166/912.*)

Recurenta Ofița C. Niculescu prin d-l avocat I. Micescu.

Intimatul I. Mărgăritescu, prin d-l avocat Ionescu-Boteni.

Ministerul Public prin d-l Procuror general Șe. Popescu.

* Sechestru asigurator. — Contestație. — Recurs în casație. — Termenul. — O lună dela pronunțare. — Art. 402 pr. civilă.

2. Termenul de recurs în materie de contestație la un sechestru asigurator este tot acel prevăzut de art. 402 pr. civilă în materie de contestațiuni în genere asupra execuțiunii silite, adică de o lună de la pronunțarea hotărârii. (*Cas. s. II, decizia civilă No. 288 din 18 Decembrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Trib. Argeș No. 330/912.*)

Recurentul G. Mircescu, prin d-l avocat Al. G. Săvulescu.
 Intimatul C. Sfetcu prin d-l avocat G. Tăuşă.
 Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidraşcu.

* **Contrafacere.—Tablou de pictură.—Despăgubire.—Modul ei de stabilire.—Neaplicarea art. 7 din legea presei din 1862.—Art. 339, 342 și 398 din codul penal.**

3. Din termenii art. 7 din legea asupra presei, după care contrafăcătorul este dator a plăti adevăratului proprietar o sumă echivalentă cu prețul de o mie exemplare a edițiunii originale, rezultă că dacă legiuitorul a înțeles să garanteze dreptul de proprietate asupra ori-cărei producțiuni a minții omului, a îngăduit acest drept în ce privește daunele fixate prin acest articol numai la acele producțiuni care pot apare sub forma de edițiune, adică acelea care sunt susceptibile de pluralitate de exemplare, iar nu și la operele artistice, cum ar fi tablourile originale de pictură executate într-un singur exemplar.

b) Dispoziția art. 7 din legea presei din 1862 nu a fost abrogată prin art. 342 c. penal, după care autorului opereii originale i se dă drept despăgubire exemplarele contrafăcute confiscate, aceste dispozițiuni putând fi conciliate între ele, nefiind contrarii. (Cas. s. II, decizia penală No. 3223 din 10 Decembrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curții de Apel București s. I, No. 257/912).

CASAȚIE S. III

Recurenta Banca Populară Șoimul prin d-l avocat T. Acente
 Intimatul Ministerul de fin. prin d-l avocat C. Marinescu.

Timbru.—Subrogație.—Neplata taxei proporționale.—Contravenție.—Art. 30 al. 1 legea timbrului.

1. După art. 30 al. I din legea timbrului de la 1906, cesiunile de creanțe, subrogațiunile convenționale și novațiunile sunt supuse la plata timbrului proporțional de 20 bani la suta de lei.

Prin urmare, când se constată că un creditor ipotecar prin chitanța de primirea unei recipise depusă la corpul portăreilor de către debitorul său, a subrogat pe o bancă pentru încasarea acestei sume, aplicând pe acea chitanță numai un timbru de 10 bani pentru descărcare, fără însă să plătească taxa de timbru proporțional de 20 bani la suta de lei, cerută de lege pentru subrogațiuni, prin acest fapt a săvârșit o contravenție la legea timbrului. (Cas. s. III, decizia No. 9 din 11 Ianuarie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Trib. Muscel No. 321/912).

Recurentul C. M. Codreanu, prin d-l avocat T. Dragu.
 Intimatul Ministerul de fin. prin d-l avocat C. Marinescu.

Recurs în casație.—Materie penală.—Contravenție la legea patentelor.—Mijloace de casare.—Depunerea lor până la prima zi fixată pentru judecată.—Art. 42 l. Curții de casație.

2. Mijloacele de casare în afacerile fiscale trebuiesc a fi depuse până în prima zi fixată pentru judecată, po-

trivit art. 42 din legea Curții de casație. Prin urmare, dacă sentința atacată cu recurs are de obiect o contravenție la legea patentelor și recurentul prin petiția de recurs enunță în mod vag ca motive de casare, exces de putere și violare de lege, fără însă să arate în ce consistă excesul de putere și ce text de lege s'a violat! dănsul neprezentându-se la prima zi fixată pentru judecată, când i s'a respins ca nesusținut recursul, nu mai poate formula motive de casare cu ocazia judecării o poziției. (Cas. s. III, decizia No. 12 din 14 Ianuarie 1913, prin care s'a anulat recursul făcut contra sentinței Trib. Tutova No. 175/912).

Recurentul P. L. Eftimiu prin d-l avocat I. Brătescu.
 Intimata C-tina Sotir Peți prin d-l avocat C. L. Naumescu.

Acțiune cambială.—Excepții ce poate opune debitorul.—Chemare la rezolvator.—Suspendarea judecării până la rezolvarea acțiunii în anularea cambiei.—Neadmisibilitate.—Art. 349 codul comercial.

3. Debitorul unei cambii neputând opune, conform art. 349 din codul comercial, excepții personale aceluia ce exercită acțiunea, decât dacă sunt lichide și de o grabnică soluție, urmează de aici că instanța de fond poate respinge cererea de chemare la rezolvator, cum și aceea de a suspenda judecata acțiunii cambiale până la rezolvarea acțiunii în anularea cambiei, pe motiv că aceste excepțiuni nu sunt de o grabnică soluție. (Cas. III, decizia No. 26 din 18 Ianuarie 1913, prin care s'a respins recursul contra sentinței trib. Ilfov secția com., No. 340/912).

Recurentul Ministerul de fin. prin d-l avocat C. Marinescu.
 Intimatul G. I. Dobrescu prin d-l avocat I. Netter.

* **Fond comunal.—Contravenție.—Neprezentarea biletului de liberă circulație la cererea agentului.—Buna credință.—Existența contravențiunii.—Art. 9 și 13 l. fondului comunal și 38 legea băuturilor spirtoase.**

4. Legiuitorul înființând taxa fondului comunal prin legea din 1903, pentru a preîntâmpina fraudele ce s'ar putea săvârși, nu a permis sub nici un cuvânt transportarea mărfii din depozitul producătorului, decât fiind însoțită de biletul de liberă circulație liberat de perceptor, în contra taxei plătite sau creditate; iar neprezentarea biletului de liberă circulație la cererea agenților însărcinați cu constatarea contravențiunilor atrage pedeapsa amendei pentru producător și confiscarea mărfii, tribunalele neputând să scuze pe contravenienți pentru eroare sau pentru lipsă de intențiune de fraudă, potrivit art. 38 din legea băuturilor spirtoase, aplicabil și în această materie conform art. 13 al. ultim din legea fondului comunal. (Cas. III, decizia penală No. 33 din 21 Ianuarie 1913, prin care s'a casat sent. trib. Argeș No. 437/912).

Ecouri dela examenele de drept

II

— Ce știți despre glosatori?

— Glosatorii erau o instituțiune romană!